

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОРГАНІЧНОЇ АКВАКУЛЬТУРА В УКРАЇНІ

**Микола Слюсар, к.с.-г.н., доцент
Тетяна Вербельчук, к.с.-г.н., доцент
Дмитро Кучер, к.с.-г.н., доцент
Поліський національний університет**

Вступ. Органічна аквакультура –це вирощування риби, ракоподібних, моллюсків, водоростей без застосування агрохімікатів, стимуляторів росту,

гормональних препаратів, антибіотиків та генетично модифікованих організмів. Основні принципи такого виробництва затверджено законом про органічну продукцію. Виробник продукції отримує право маркувати її логотипом Органічної продукції, але для цього йому необхідно пройти добровільну сертифікацію. Той факт, що в Україні тільки зараз рибники стали придивлятися до органічної сертифікації, на нашу думку, пов'язаний багато в чому з тим, що «органіка» в Україні загалом є молодим напрямком бізнесу. «Але становлення цього сектора – питання часу [5].

Результати дослідження. У всьому світі органічна аквакультура активно розвивається, оскільки попит на здорове харчування залишається важливим трендом. Крім того, Україна має великий природний потенціал для розвитку органічного виробництва». Що ж до перспектив експорту, щоб наростити його кількість, вже сьогодні потрібні заходи щодо розвитку органічного виробництва. «Справа в тому, що обмежувальна «зелена стратегія» ЄС, пов'язана з оподаткуванням мит товарів в залежності від вуглецевого сліду («Зелена угода», TheEuropeanGreenDeal, прийнята в 2019 році з метою досягнення «вуглецевої нейтральності» до 2050 року.), поширена як на промислові, так і на сільськогосподарські товари. У цьому сенсі органічне виробництво як найкраще відповідає умовам «Зеленої угоди». Іншими словами, у перспективі трьох-п'яти років експорт до ЄС органічної продукції може стати вигіднішим, ніж експорт продукції неорганічної, яка буде обкладена вищим митом [3].

Окрім сертифікованих, ряд діючих господарств у Україні за додаткової підготовки вже зараз здатні відповідати стандартам органічного виробництва.

З метою організації органічного вирощування риби насамперед необхідно обстеження водойм, вивчення їх гідрохімічного та гідробіологічного режимів для визначення параметрів середовища відповідних технології органічного рибництва [1].

Для ефективного використання всіх трофічних рівнів водойм потрібен правильний підбір об'єктів полікультури риб. Для споживання організмів фітопланктону і макрофітів у складі полікультури бажано використовувати: Білий та Строкатий товстолобик. Для утилізації організмів фітофільної фауни та організмів обростань найкраще до складу полікультури вводити: Форелеокуня та Лина. Споживачами дитриту у водоймі можуть бути: Золотий та Срібний карась. Типовими бентофагами для органічного рибництва є: Карп, Ленський осетр, Бестер. Зайву чисельність молюсків у водоймі утилізує – Чорний амур. Слабу, хвору, що відстає у рості рибу споживають хижаки: Форелеокунь, Щука, Сом європейський [6].

Природна кормова база риб складається із зоопланктону: Інфузорій, коловраток, дафній, маїн тощо. Основну їжу бентофагів складають олігохети та личинки комах: Альголізація водойм широко застосовують у всьому світі. Вона полягає в інтродукції у водойми кормових зелених водоростей, зокрема хлорели. Цей метод значно покращує якість води, знижуючи концентрацію

забруднюючих речовин, таких як важкі метали, нафтопродукти, феноли, СПАР, неорганічні форми азоту та фосфору. При цьому покращуються органолептичні показники води, збільшується кількість розчиненого кисню, що забезпечує сприятливі умови життя та харчування риб [2].

Висновки. Хлорелла сама є чудовим кормом для організмів зоопланктону, личинокхірономідтариб. Інтенсивний розвиток зелених водоростей стимулює розвиток зоопланктону та в цілому кормових ресурсів водойм, збільшуючи їх біологічну продуктивність. Правильний підбір полікультури риб з урахуванням можливості природної кормової бази дозволять отримати екологічно чисту рибопродукцію за рахунок використання природних ресурсів водойм[4].

При цьому потрібно враховувати високу якість вирощеної риби, її екологічну чистоту, органічність, зниження витрат на закупівлю кормів, у тому числі й імпортного виробництва, розширення асортименту цінних видів риб, що вирощуються.

Список використаних джерел

1. Вимоги до вирощування аквакультури в органічних господарствах згідно з Стандартом органічного виробництва для третіх країн, рівнозначного Стандарту ЄС. *Органік стандарт* : вебсайт. URL: <https://organicstandard.ua/files/aquaculture/ua/>.
2. Єдина комплексна стратегія розвитку сільського господарства і сільських територій в Україні на 2015–2020 роки. *Міністерство аграрної політики та продовольства України* : офіційний сайт. URL: <http://minagro.gov.ua/node/16025>.
3. Про основні принципи та вимоги до органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції : Закон України. *Відомості Верховної Ради України*. 2019, № 28, ст. 116 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2496-19#Text>.
4. Сопільняк І. С. Особливості формування стратегій збуту органічної продукції вітчизняними сільськогосподарськими підприємствами. *Науковий вісник Мукачівського державного університету. Сер. Економіка*. 2018. Вип. 1 (9). С. 64–68.
5. Україна нарощує експорт органічної продукції до ЄС. *Європейська правда*. 2018. URL: <https://www.eurointegration.com.ua/news/2018/02/13/7077437>
6. Чичкало-Кондрацька І. Б. Світовий досвід просування органічної продукції. *Ефективна економіка*. 2018. № 2. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/2_2018/10.pdf.